

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 965/2023
04.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Дубравке Дамјановић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Бате Цветковића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Александра Митровића, због кривичног дела давање мита из члана 368. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Миодрага Глоговца, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 бр.89/21 од 12.01.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.227/23 од 20.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 04. октобра 2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Митровића – адвоката Миодрага Глоговца, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 бр.89/21 од 12.01.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.227/23 од 20.06.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 бр.89/21 од 12.01.2023. године окривљени Александар Митровић оглашен је кривим због извршења кривичног дела давање мита из члана 368. став 1. Кривичног законика, за које му је утврђена казна затвора у трајању од две године и девет месеци, па пошто су му узете као утврђене казне затвора на које је осуђен пресудом Вишег суда у Шапцу К бр.49/21 од 28.10.2021. године у трајању од пет година, пресудом Основног суда у Руми К бр.409/21 од 02.02.2022. године у трајању од шест месеци и пресудом Основног суда у Шапцу К бр.356/20 од 02.12.2020. године у трајању од једне године и четири месеца, окривљени је на основу члана 60. став 2. тачка 2. и члана 62. КЗ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од седам година и седам месеци. У ову казну, окривљеном је на основу члана 63. КЗ урачунато време проведено у притвору, у поступку који је вођен у Вишем суду у Шапцу К бр.49/21 у периоду од 03.01.2021. године до 08.01.2021. године, као и време проведено на издржавању ове казне затвора од 09.12.2021. године па надаље, те време проведено у притвору у поступку који је

вођен пред Основним судом у Шапцу К бр.356/20 од 02.12.2020. године, у периоду од 14.05.2020. године до 23.06.2020. године, те време проведено на издржавању мере забране напуштања стана почев од 24.06.2020. године до 09.10.2020. године и од 01.12.2020. године до 28.12.2020. године.

Истом пресудом, окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка, о чијој висини ће бити донето посебно решење, те на плаћање судског паушала у износу од 5.000,00 динара, који је дужан да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.227/23 од 20.06.2023. године, делимичним усвајањем жалбе јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду - Посебно одељење за сузбијање корупције, пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 бр.89/21 од 12.01.2023. године преиначена је у погледу одлуке о кривичној санкцији тако што је окривљеном Александру Митровићу за кривично дело давање мита из члана 368. став 1. КЗ, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, утврђена казна затвора у трајању од две године и десет месеци, па пошто су му узете као утврђене казне затвора на које је осуђен пресудом Вишег суда у Шапцу К бр.49/21 од 28.10.2021. године у трајању од пет година, пресудом Основног суда у Руми К бр.409/21 од 02.02.2022. године у трајању од шест месеци и пресудом Основног суда у Шапцу К бр.356/20 од 02.12.2020. године у трајању од једне године и четири месеца, окривљени је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 7 година и седам месеци, у коју казну му је на основу члана 63. КЗ урачунато време проведено у притвору у поступку који је вођен пред Вишим судом у Шапцу К бр.49/21, и то од 03.01.2021. године до 08.01.2021. године, те време проведено на издржавању ове казне затвора од 09.12.2021. године па надаље, време проведено у притвору у поступку који је вођен пред Основним судом у Шапцу К бр.356/20 од 14.05.2020. године до 23.06.2020. године, као и време на издржавању мере забране напуштања стана од 24.06.2020. до 09.10.2020. године и од 01.12.2020. године до 28.12.2020. године, док су жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције у преосталом делу, као и жалбе окривљеног Александра Митровића лично и његових бранилаца одбијене као неосноване, а пресуда Вишег суда у Новом Саду, Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 бр.89/21 од 12.01.2023. године у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Александра Митровића – адвокат Миодраг Глоговац, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлуку.

Врховни суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештавања јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног истиче да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер се ради о пресуђеној ствари.

С тим у вези, у захтеву се наводи да је окривљени Александар Митровић за исти догађај који је описан у изреци побијане првостепене пресуде већ правноснажно осуђен пресудом Основног суда у Шапцу К бр.356/20 од 02.12.2020. године због кривичног дела ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. ЗЈРМ, те да чињенични опис изреке ове пресуде и чињенични опис изреке побијане првостепене пресуде испуњавају све критеријуме које је за постојање правноснажно пресуђене ствари поставио Европски суд за људска права, а које је прихватио и Врховни суд у својим одлукама Кзз бр.1133/2015, Кзз 1181/2021 и Кзз 1202/2020. Према наводима захтева у конкретном случају ради се о истом чињеничном опису и истом догађају између истих учесника, који се догодио у исто време и на истом месту, те је доношењем побијаних правноснажних пресуда учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, односно начело *ne bis in idem*, јер се ради о већ правноснажно пресуђеној ствари.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени овога суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП прописано је да битна повреда одредаба кривичног поступка постоји ако је наступила застарелост кривичног гоњења или је гоњење искључено услед амнестије или помиловања или је ствар већ правноснажно пресуђена или постоје друге околности које трајно искључују кривично гоњење.

Устав Републике Србије у члану 34. став 4. гарантује правну сигурност у казненом праву одредбом да нико не може бити гоњен ни кажњен за кривично дело за које је правноснажном пресудом ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или поступак правноснажно обустављен, а којим забранама подлеже вођење поступка и за неко друго кажњиво дело. Исти принцип садржан је и у одредби члана 4. став 1. ЗКП којом је прописано да нико не може бити гоњен за кривично дело за које је одлуком суда правноснажно ослобођен или осуђен или за које је оптужба правноснажно одбијена или је поступак правноснажно обустављен.

Одредбом члана 4. став 1 Протокола број 7 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода прописано је да се никоме не може поново судити, нити се може поново казнити у кривичном поступку у надлежности исте државе за дело због кога је већ био правноснажно ослобођен или осуђен у складу са законом и кривичним поступком те државе.

Уставни суд Републике Србије је, уважавајући судску праксу Европског суда за људска права, поставио критеријуме на основу којих се врши оцена да ли је дошло до повреде начела *ne bis in idem* и то: 1. да ли су оба поступка која су вођена против окривљеног вођена за дело које по својој природи представља кажњиво дело,

односно да ли је запрећена санкција по својој природи казненоправна; 2. да ли су дела због којих се окривљени казнено гони иста (*idem*); 3. да ли је постојала двострукост поступка (*bis*). Дакле, тек по испуњењу сва три критеријума може се говорити о пресуђеној ствари.

Из списка предмета произилази да је након доношења пресуде Основног суда у Шапцу К 356/2020 од 02.12.2020. године, којом је окривљени правноснажно оглашен кривим због извршења кривичног дела ометање службеног лица у вршењу службене дужности из члана 23. став 1. ЗЈРМ, окривљени побијаним правноснажним пресудама оглашен кривим због извршења кривичног дела давање мита из члана 368. став 1. КЗ, извршеног истог дана.

Радњу кривичног дела из члана 23. став 1. ЗЈРМ чини онај ко прети да ће напасти, покуша да нападне или нападне или на други начин омета службено лице надлежних органа из члана 2. истог закона у вршењу службене дужности, док радњу кривичног дела давање мита из члана 368. став 1. КЗ чини онај ко службеном или другом лицу учини, понуди или обећа поклон или другу корист да службено лице у оквиру свог службеног овлашћења или у вези са својим службеним овлашћењем, изврши службену радњу коју не би смело извршити или да не изврши службену радњу коју би морало извршити или ко поседује при оваквом подмићивању службеног лица.

Из списка предмета произилази да је у правноснажној пресуди Основног суда у Шапцу К бр.356/2020 од 02.12.2020. године, као радња извршења кривичног дела окривљеног, описано да је критичном приликом ометао службена лица ПУ Шабац у вршењу службене дужности – обављању послова безбедности и одржавања јавног реда и мира на тај начин што је, након што су га оштећени зауставили и наредили му да напусти возило да би извршили преглед возила и лица – окривљени одбио то да учини, а затим је стартовао своје возило и побегао са лица места, док је у изреци правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Саду - Посебно одељење за сузбијање корупције К-По4 бр.89/21 од 12.01.2023. године наведено да је окривљени критичном приликом службеном лицу понудио поклон у новцу да у оквиру свог службеног овлашћења не изврши радњу коју би морало извршити на тај начин што је приликом контроле од стране патроле ПУ Шабац заустављен у возилу којим је управљао, када је полицијски службеник АА окривљеном издао наредбу да изађе из путничког возила којим је управљао ради наставка вршења контроле – окривљени рекао „нема потребе“, након чега је том полицијском службенику понудио новац у виду смотуљка новчаница у неутврђеном износу како би овај прекинуо започету службену радњу – контролу лица и возила, а након што је полицијски службеник поновио наредбу, оглушио се о њу и стартовао возило те се удаљио са лица места.

Имајући у виду наведено, Врховни суд налази да у конкретном случају очигледно не постоји идентитет казних дела (*idem*), те да су битно различити чињенични описи дела због којих је окривљени оглашен кривим у наведеним кривичним поступцима, и то управо у погледу радњи извршења наведених кривичних дела. Наиме, чињенице које су обухваћене изреком пресуде Основног суда у Шапцу К бр.356/2020 од 02.12.2020. године, нису идентичне оним чињеницама које представљају битне елементе кривичног дела описаног у изреци побијане правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Саду - Посебно одељење за сузбијање

корупције К-По4 бр.89/21 од 12.01.2023. године, па из тих разлога нису испуњена сва три критеријума, опште позната као „Мерила енгел“ Европског суда за људска права, да би се могло говорити о двострукости поступка.

По оцени овога суда, и поред тога што из чињеничних описа тих кривичних дела произилази поклапање у погледу места и времена извршења предметних кривичних дела, ради се о потпуно различитим заштитним објектима те тако различитим кривичним делима и радњама извршења тих кривичних дела, па како у конкретном случају не постоје битно исте чињенице у оба поступка, које активирају забрану двоструке кажњивости, то побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, односно повреда начела *ne bis in idem*, како се то неосновано истиче у поднетом захтеву.

Врховни суд је приликом доношења одлуке имао у виду пресуде овога суда Кзз бр.1133/2015, Кзз 1181/2021 и Кзз 1202/2020, на које се бранилац позива у поднетом захтеву за заштиту законитости, али налази да у конкретном случају није у питању исто чињенично и правно стање, а због чега ове пресуде нису од утицаја на другачију одлуку.

Са свега изложеног, а на основу одредаба члана 492. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Дубравка Дамјановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић